

УДК 793.3.071.5(73)

DOI: <https://doi.org/10.33989/2226-4051.2025.32.347872>

Віталій Горголь, м. Полтава

ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-6646-9031>

НАУКОВО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ ОСВІТИ В СПОЛУЧЕНИХ ШТАТАХ АМЕРИКИ

У статті проаналізовано науково-організаційні основи хореографічної освіти в США. З'ясовано, що лідером танцювальної освіти в країні є незалежні професійні громадські організації, зокрема *The National Dance Education Organization (NDEO)*, які скеровуються *National Dance Council of America (NDCA)*, а власне організація хореографічно-освітнього процесу ґрунтується на науково-експериментальному підході. Виокремлено принципи організації хореографічної освіти в США: демократизму, консолідації, пріоритету професіоналізму, партнерства, стабільності (Національні стандарти оновлюються один раз у 20 років), варіативності, елективності, гнучкості, соціального служіння. Доведено дослідницьку та гуманістичну спрямованість Національних стандартів на прикладі «*The National Core Arts Standards in Dance*» (NCAS). Накреслено перспективи впровадження позитивного американського досвіду в Україні та напрями подальших досліджень порушеної проблеми.

Ключові слова: хореографічна освіта; Сполучені Штати Америки; науково-організаційні основи (підходи і принципи); професійні громадські організації; стандарти хореографічної освіти; освітні програми; навчальні заклади.

Постановка проблеми. У складних політичних і соціально-економічних умовах сьогодення освіта України не втрачає свого генерального стратегічного орієнтиру – входження до світового освітнього простору. Ефективність інтеграційних процесів залежить від досконалого вивчення нормативно-правових, науково-теоретичних, організаційних, методичних, операційно-технологічних підвалин і педагогічного досвіду зарубіжної освіти, зокрема хореографічної. На сьогодні в українську систему загальної, спеціальної та професійної хореографічної (ширше – мистецької) освіти впроваджено прогресивні ідеї зарубіжної педагогіки, як-то: розробка та введення державних стандартів, акредитація освітніх

програм, демократизація освітнього процесу, автономія та рейтинг навчальних закладів, оновлення системи оцінювання навчальних досягнень учнів і студентів, інклюзивна освіта, партнерська педагогіка, інтегроване навчання тощо. Відомо, що тривала модернізація вітчизняної освіти призвела до її перманентних реформ протягом останніх тридцяти років, докорінної зміни традиційної мистецької педагогіки, але водночас спостерігаються й позитивні зміни, приміром у розвитку системи професійної підготовки майбутніх хореографів у закладах вищої освіти України, що здійснюється в 38 ЗВО (Горголь, 2024).

Звернення до досвіду Сполучених Штатів Америки зумовлено тим, що в міжнародному рейтингу освітніх установ, де реалізуються освітні програми з хореографії, американські навчальні заклади регулярно входять у десятку найкращих (Джультардська школа, Нью-Йоркський університет, Музичний інститут Кертіса та ін.), що свідчить про високий рівень хореографічної освіти в країні та потребує її глибокого вивчення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Специфіка хореографічної освіти в США на сьогодні досліджено фрагментарно. Так, у кандидатській дисертації Л. Сало (2021) системно розглянуто організаційні, змістові й методичні аспекти професійної підготовки хореографів в університетах США. Вона ретельно проаналізувала великий масив вітчизняної та зарубіжної наукової літератури з порушеної проблеми. Д. Бідюк у наукових статтях розкриває результати вивчення специфіки хореографічної освіти в американських школах (2023), здійснює періодизацію хореографічно-педагогічної освіти у вищих навчальних закладах країни (2024). Т. Павлюк (2018) зосередила дослідницьку увагу на ролі громадських танцювальних організацій у хореографічній освіті загалом та історії становлення конкурсного бального танцю зокрема. В дисертації автора (Горголь, 2024) проаналізовано естетичні аспекти підготовки майбутніх хореографів, представлені в зарубіжному науковому дискурсі, – психологічні, біологічні та фізіологічні основи виразного руху (M. Carol, A. R. Damasio, S. M. Gardner, G. L. C. S. W. Hagman та ін.), навчання естетиці руху (A. Berleant, A. Dils, J. LaPointe-Crump, I. Morgan, C. J. Picart, I. Pulinkala та ін.), а також удосконалення змісту, форм, методів,

технологій навчання й оцінювання фахівців, формування їхніх професійних якостей (L. Bresler, L. A. Caldwell, R. Doug, K. Kiefer Stark, S. Milling-Robbins, E. C. Rosemari, K. Stamp, T. Tools, F. Vass-Rhee, O. Wendy S. Whatley, K. Wood та ін.).

Отже, натеper залишається відкритим питання осмислення науково-організаційних засад хореографічної освіти в США. Вирішення порушеної проблеми, на наш погляд, дозволить виокремити американський перспективний досвід, обґрунтувати шляхи його впровадження в Україні задля вдосконалення організаційних підвалин вітчизняної хореографічної освіти на всіх етапах становлення особистості.

Мета дослідження – проаналізувати науково-організаційні основи багаторівневої хореографічної освіти в США в контексті вдосконалення підготовки майбутніх хореографів в Україні.

Методи дослідження. Вирішення поставленої мети потребувало застосування комплексу таких методів: *теоретичні* (аналіз, абстрагування, узагальнення, систематизація, порівняння) дали змогу осмислити науково-організаційні основи хореографічної освіти США, а також сформулювати загальні висновки; *контент-аналіз* національних стандартів хореографічної освіти США уможливив вирішення особливостей їхнього змісту; *компаративний аналіз* спрямовано на порівняння науково-організаційних засад хореографічної освіти в США і в Україні; *прогностичний метод* застосовувався задля накреслення перспектив подальшого дослідження наукової проблеми.

Виклад основного матеріалу. Хореографічна освіта США сягає своїм корінням у XIX століття, коли засновано перші танцювальні студії та школи, а 1884 року в Бостоні організована Американська національна асоціація майстрів танців, покликана популяризувати хореографічне мистецтво, захищати інтереси фахівців, координувати та об'єднувати їхні зусилля, здійснювати професійну підготовку вчителів танців, ініціювати, розвивати, поширювати та підтримувати хореографічну освіту (Павлюк, 2018, с. 3). Із перших кроків становлення американської хореографічної освіти склалися концептуальні підходи до її організації, які протягом століття лише поглиблювалися, вдосконалювалися, але не втрачали своєї специфіки.

Характерною особливістю організації хореографічної освіти в США є те, що вона базується на *науково-експериментальному підході*. Всі зміни, нововведення, модернізації, реформи, що відбуваються в освіті мають бути науково обґрунтовані та експериментально апробовані. Так, перед розробкою Національного стандарту танцювальної освіти (1994 рік) проведено потужну підготовчу роботу. По-перше, здійснено історико-педагогічні докторські дослідження за столітній період (1885 – 1985 роки), які мали відповісти на питання, наскільки хореографічна освіта вкорінена в американський соціокультурний простір, відповідає міжнародним традиціям і водночас має унікальні досягнення. До прикладу, дисертації D. A. O'Brien (1966) і V. R. Griffith (1975) захищені в Лос-Анджелесі. В них чітко визначено хронологічні межі (1885 – 1932 роки; 1933 – 1965 роки), коли автори послідовно продовжують вивчення одного об'єкту дослідження. По-друге, проведено соціологічне опитування громадськості з метою визначення соціального запиту щодо потреби в хореографічній освіті різних верств населення. По-третє, протягом майже десятиріччя тривала експериментальна апробація проекту Національного стандарту й освітніх програм. Після аналізу результатів, констатації позитивного впливу хореографії на розвиток особистості в 1994 році рекомендовано стандарт до впровадження в навчальні заклади країни.

Дослідження хореографічної освіти в США мають цілеспрямований, скоординований, лонгітюдний, відкритий характер, підтримуються й стимулюються науковою спільнотою, вищими навчальними закладами, громадськими організаціями, а також тісно пов'язані із зарубіжними дослідженнями, що спричинено, на думку Л. Сало (2021) специфічним «принципом спільного творення знань». На допомогу вченим, викладачам і здобувачам регулярно оприлюднюються об'ємні довідникові видання, де узагальнюється інформація про міжнародні наукові пошуки з мистецької освіти, зокрема «International Handbook of Research in Arts Education» (Bresler, 2007).

Лідером, менеджером, центром системи хореографічної освіти США є професійні (виконавців різних жанрів, учителів і викладачів танців тощо) *громадські організації* під патронатом

найвищого органу – Національної танцювальної ради Америки (National Dance Council of America), яка охоплює найрізноманітніші асоціації, товариства, федерації в окремих містах, штатах, державі загалом (Бідюк, 2023; Павлюк, 2018; Сало, 2021). Більш детально зупинимося на діяльності Національної організації хореографічної освіти США (The National Dance Education Organization (NDEO)).

NDEO як незалежну та поліфункціональну організацію створено 1998 року у Вашингтоні, що було спричинено інтенсивним розвитком хореографічної освіти в країні у зв'язку з розробкою й упровадженням Національних стандартів танцювальної освіти 1994 року. Керівництво організацією здійснює Рада директорів на чолі з Президентом, Комітет із висунення кандидатур та виборів і Консультативна рада. За тривалий період NDEO продемонструвала результативну діяльність у різних напрямках: об'єднання та координація зусиль професіоналів країни, налагодження їх партнерських відносин із зарубіжними колегами; встановлення професійного діалогу між асоціаціями, федераціями, агентствами, інституціями, іншими професійними організаціями та законодавчими органами задля популяризації, поширення й удосконалення хореографічної освіти; розроблення освітніх стандартів, національних програм, науково-методичного забезпечення для педагогів і методичних порад для здобувачів; допомога в сертифікації та ліцензуванні танцювальних послуг у різних штатах і регіонах; захист і професійний розвиток викладачів танцю (стажування, курси, вебінари, конференції, тренінги тощо в дистанційному та реальному режимах); підтримка талановитих студентів (стипендії, зокрема Меморіальна стипендія Тома Кобба; премії (Премія Д. Ріснера для молодих дослідників танцю); гранти; заохочення (грамоти, призи) тощо); організація SIG (групи за спеціальними інтересами), наставництва, онлайн-спілкування; здійснення постійного моніторингу стану хореографічної освіти в країні, статистичного аналізу отриманих даних, узагальнення досвіду й оприлюднення результатів у щорічних звітах тощо. (З усіма аспектами діяльності NDEO можна ознайомитися на її сайті (<https://www.ndeo.org>), який супроводжується картою, зручною для користувачів).

Отже, хореографічна освіта в США зосереджена в руках об'єднаних професіоналів, які вирішують актуальні та перспективні проблеми своєї галузі через громадські організації. У такий спосіб організація танцювальної освіти ґрунтується на *принципах демократизму, консолідації та пріоритету професіоналізму*.

У своїй діяльності NDEO активно реалізує науково-експериментальний підхід. Так, за наукову діяльність організації відповідає спеціально обраний Дослідницький комітет (DELRdi). Він здійснює планування, розвиток, підтримку й поширення досліджень із танцювальної освіти, визначає пріоритетні напрями та накреслює її перспективи. Наприклад, 2011 року був створений Аналітичний центр «Танець 2050: Яке майбутнє танцю у вищій освіті?», оприлюднено відповідну концепцію. Остання не є авторитарною директивою, застиглим документом, а коректується в ході колегіального обговорення на сторінках часописів, сайту (у блогах, зверненнях членів організації через зворотній зв'язок), на конференціях, після чого вносяться конструктивні зміни, але стратегія залишається усталеною. Дослідницький комітет публікує два популярні журнали: «Journal of Dance Education» (JoDE), призначений для оприлюднення результатів наукових досліджень; «Dance Education in Practice» (DEiP), адресований педагогам-практикам і має науково-методичний характер (*NDEO. National Dance Education...*). Науковий медіапростір фахівців-хореографів не обмежується лише названими вище часописами, у США регулярно оприлюднюються такі видання для хореографів, як «Journal of Applied Arts and Health» («Журнал прикладного мистецтва та здоров'я»), «Journal of Dance Medicine and Science» («Журнал танцювальної медицини та науки»), «American Journal of Dance Therapy» («Американський журнал танцювальної терапії»), «Journal of Physical Education, Recreation & Dance» («Журнал фізичного виховання, відпочинку та танцю») та багато інших, а також функціонує спеціалізоване «Видавництво з рухової освіти». Під патронатом NDEO проводяться щорічні конференції для науковців і практиків, де учасники обмінюються досвідом, науковими та методичними досягненнями, пропонують авторські друковані праці тощо. До речі, така регулярна організаційна форма

є традиційною для мистецько-педагогічної громадськості США, починаючи з 50-х років минулого століття.

На *принципі партнерства* побудована взаємодія NDEO з державними структурами. Освіта в США контролюється місцевими органами (14 000 окремих шкільних округів), у кожному штаті вони свої, але здебільшого це Державні ради (комісії, агентства) освіти, у яких обов'язково є Директор мистецької освіти (Партнерства з мистецької освіти). Важливо те, що в державній освітній структурі є уповноважена особа / особи, покликані опікуватися саме художньо-естетичним вихованням і розвитком дітей, молоді та громадян. Вони розробляють рекомендації, а не розпорядження. Наприклад, стандарти не обов'язкові для виконання, а лише послуговуються орієнтиром для укладання навчальної програми, владні установи рекомендують документи для впровадження, але обирає їх для реалізації в навчальному процесі громада (учні, батьки, педагоги, установи, зацікавлені люди тощо) (*NDEO. National Dance Education...*). Такий підхід характерний для громадянського суспільства. NDEO своєю чергою надає консультації, здійснює адвокатуру й супровід педагогів-хореографів на шляху отримання ними сертифікату та ліцензії, необхідних для здійснення хореографічно-освітньої діяльності.

Акцентуємо увагу на деяких особливостях американських стандартів. Їх декілька: «The National Core Arts Standards in Dance» (NCAS) («Національні основні мистецькі стандарти з танцю»); «The Standards for Learning and Teaching Dance in the Arts ages 5-18» (SLTD) («Стандарти навчання та викладання танцю в мистецтві для дітей віком 5-18 років»); The Professional Teaching Standards for Dance Art (PTSDA) («Професійні стандарти викладання танцювального мистецтва»); The Opportunity to Learn Standards (OTL) («Стандарти можливостей навчання», де сформульовано вимоги до навчальної програми, розкладу, кадрового та матеріально-технічного забезпечення якісної хореографічної освіти) та ін. (*NDEO. National Dance Education...*). Аналіз Національних стандартів США складає предмет окремої статті, але ми наголосимо на деяких моментах NCAS (розробники – Gladys Keeton, Gayle Kassing, Mary Ann Laverty):

1) стандарт ґрунтується, як і в Україні, на компетентнісному підході, його впорядковано за чотирма художніми процесами – творіння, виконання, реагування та зв'язок (аналог вітчизняних «змістових ліній»);

2) порівняно з українськими стандартами дошкільної, початкової та базової освіти він складається з 11 стандартів, у кожному з яких розкривається розвиток окремої компетентності за роками (від 2 до 18 років), як-то: основний стандарт 1 «Генерування та концептуалізація художніх ідей і робіт»; 2 «Організація та розвиток художніх ідей і роботи»; 3 «Удосконалення та завершення художньої роботи» тощо;

3) у кожному з них виокремлюється те, що призначене для «тривалого (стійкого) розуміння», наприклад: стандарт 5 «Розвиток та вдосконалення художньої техніки та робота над презентацією», стійке розуміння – «танцюристи використовують зв'язок між розумом і тілом і розвивають тіло як інструмент для артистизму та художнього вираження»; стандарт 6 «Передавати значення через презентацію художнього твору», тривале розуміння – «танцювальний виступ – це взаємодія між виконавцем, елементами постановки та аудиторією, яка підтримує та посилює художнє самовираження»;

4) у всіх стандартах вирізняється «основне питання», скеровуючи дослідницький інтерес особистості: стандарт 1. Звідки хореографи беруть ідеї для танців? 3. Як хореографи використовують саморефлексію, відгуки від інших та документацію для покращення якості своєї роботи? 4. Як танцюристи працюють з простором, часом та енергією для передачі художнього вираження? 5. Що повинен робити танцюрист, щоб підготувати розум і тіло до художнього вираження? 10. Як танець поглиблює наше розуміння себе, знань інших і подій навколо нас? 11. Як знання про суспільний, культурний, історичний і громадський досвід розширює танцювальну грамотність?

5) окрім дослідницької, стандарти мають яскраво виражену гуманістичну спрямованість, яка виявляється, зокрема, у визначенні рівнів опанування стандарту. В їх назві не застосовуються такі оціночні поняття, як «високий», «середній», «низький». Автори пропонують три рівні, що формують в учнів позитивну самооцінку

та стимулюють їх до самовдосконалення, – професійний, завершений і розширений (більш детально див. на сайті NDEO (<https://www.ndeo.org>)).

Вище ми наголосили на деяких змістових і структурних особливостях Національного основного мистецького стандарту з танцю, але головне наше завдання виокремити організаційні аспекти розробки та впровадження стандартів. Специфіка полягає в тому, що *всі стандарти оновлюються і рекомендуються до реалізації лише один раз на 20 років (1994 рік, 2014 рік) (NDEO. National Dance Education Organization...)*. Це відповідає *принципу стабільності*. Згадаємо процес реформування української освіти, коли стандарти в закладах загальної середньої освіти впроваджувалися через кожні сім років – 2004, 2011, 2018 роки. У США впродовж 20 років реалізації Національного стандарту здійснювався постійний моніторинг стану вітчизняної та зарубіжної хореографічної освіти, аналізувалися його проміжні й кінцеві результати, узагальнювався досвід, накопичувався інноваційний соціальний, культурний, мистецький, хореографічний і освітній фактаж, який склав підвалини наступного стандарту. В такий спосіб виявляється фундаментальний науково-експериментальний підхід до хореографічної освіти (Bonbright, & Faber, 2002; Bond, 2010; Bresler, 2007; Davis, 2023; Risner, 2017).

Принципи варіативності, елективності складають основу типізації навчальних закладів, де викладається хореографія. Американським громадянам, які хочуть здобути хореографічну освіту, надається величезне елективне поле залежно від їх можливостей, потреб, здібностей і мети, яку вони переслідують. Як і в Україні, до системи освіти в США входять дошкільні (дитячі садочки, школи раннього / творчого розвитку, танцювальні / балетні школи тощо), шкільні (початкові, середні та старші школи, школи-інтернати, професійні середні школи та ін.), вищі (коледжі, інститути, університети, консерваторії, академії) навчальні заклади. На всіх рівнях передбачено отримання як загальної, так і спеціальної танцювальної підготовки. За формою власності заклади бувають державні, приватні і чартерні (безкоштовні, незалежні, інноваційні, часто спеціалізовані установи, які фінансуються платниками податків, вільні у формуванні змісту

освіти, кадровій політиці, управлінні, зарахування учнів відбувається за жеребкуванням / лотереєю, несуть відповідальність за результати навчання). (NDEO. *National Dance Education Organization...*). Д. Бідюк (2023) розкриває особливості загальної хореографічної освіти в американських школах, а Л. Сало (2021) – в університетах, тому ми не будемо повторюватися. У хореографічно-освітньому просторі значна роль належить танцювальним студіям (розважальні, змагальні, передпрофесійні), школам мистецтв (школи творчих і виконавських мистецтв тощо), позашкільним (неформальним, громадським) закладам (театральні будинки, культурні установи, відділи парків і зон відпочинку тощо), а також найрізноманітнішим танцювальним програмам (літні інтенсивні програми, програми-магніти, курси та школи при театрах тощо). Наскільки розмаїта й розгалужена мережа закладів у США свідчить те, що на сайті NDEO (<https://www.ndeo.org>) зазначається: «...точну кількість шкіл, що пропонують програми танців, важко визначити», а 5212 шкіл не підлягають загальноприйнятій класифікації, вони – «інші».

Окрім того, варіативність виявляється в розмаїтті освітніх програм, які відповідають вимогам Національних стандартів, але не повторюють одна одну, є оригінальними й унікальними. Як зазначають аналітики NDEO, у 2024 році лише в коледжах і університетах упроваджувалося 626 програм із танців (основні, додаткові, сертифікатні тощо). До речі, в більшості закладів вищої освіти майбутні хореографи отримують серйозну музичну («Голос для танцюриста», «Спів», «Музичний інструмент», «Музичні дослідження для танцю», «Теорія та аналіз музики») та педагогічну підготовку (*Educations.com...*). Тому у відомих американських театрах танцювальний колектив водночас є і хором, зокрема у Broadway Theatre (Бродвейський театр).

Водночас принцип варіативності спонукає фахівців до пошуку різних форм організації хореографічної освіти, зокрема у вищій школі це лекційний потік, консультації, семінарські, дискусійні та динамічні групи, групи за інтересами, мистецькі колективи, індивідуальні заняття тощо (Сало, 2021), а також проходження великої кількості найрізноманітніших практик, які проводяться кожного семестру, що дає змогу здобувачам вибрати

сферу своєї майбутньої діяльності (хореограф – виконавець, балетмейстер, репетитор та ін.; викладач, адміністратор мистецтв, дослідник, танцювальний терапевт, фахівець із танцювальної медицини і навіть письменник) (*NDEO. National Dance Education...*). У школі пропонуються дещо інші форми: обов'язкові базові уроки та елективні предмети, факультативи та інтегровані предмети (хореографія поєднується з мистецтвом або фізкультурою), тренінги, програми танцювальних команд, які виступають на спортивних заходах та ін. (Бідюк, 2023). На останньому варто зупинитися окремо, як на цінному, унікальному досвіді популяризації й підтримки танцювальної (мистецької) освіти в США. Так, однією з умов допущення спортивної команди навчального закладу до змагань є обов'язковий виступ танцювального або хорового колективу в межах заходу, щоб засвідчити гармонічність освітнього середовища установи та створення в ньому потужних можливостей для творчого розвитку особистості, організації дозвілля тощо.

Принцип гнучкості характерний, зокрема, для приватних навчальних закладів, де пропонується велика кількість ліцензованих танцювальних програм, орієнтованих на громадян різного віку (від дошкільнят до людей третього віку), різних за тривалістю опанування (від 2 місяців до декількох років) і рівнем підготовки (від загальної танцювальної грамотності до професіоналізму). Важливо те, що в межах закладу здобувач може вільно, не завершуючи попередньо обраної програми, перейти на іншу за власним бажанням або за пропозицією викладача, який помітив у процесі роботи високий рівень хореографічних здібностей вихованця (*Educations.com...*).

Принцип соціального служіння. Вивчаючи особливості підготовки майбутніх хореографів в університетах США, Л. Сало (2021) виявила одну з ключових причин відмінності принципів професійної підготовки фахівців в Україні та США, яка полягає в тому, «що американські науковці застосовують соціально-громадські акценти, а українські – дидактичні» (с. 181). Ми суголосні з цією думкою науковиці та продовжимо її. Принцип соціального служіння властивий не лише університетам, але й усім установам, де викладається хореографія (ширше – мистецтво).

Рейтинг закладу, мистецького колективу, окремого танцюриста залежить від створення й реалізації соціальних проєктів і участі в них (благодійні вистави, виступи в громаді, соціальних установах, на відкритих майданчиках тощо), щоб танцювальна програма охоплювала всі можливі ресурси, «була центральною для громадської освіти, мистецтва, культури, суспільства та бізнесу» (*NDEO. National Dance Education...*).

Протягом останніх тридцяти років навчання хореографії, за результатами моніторингу професійної громадської організації та інших інституцій, здійснюється на всіх освітніх рівнях (дошкільна, шкільна, вища, наукова), упродовж усього життя людини (Горголь, 2024). Національні стандарти рекомендовані до впровадження в усіх штатах, 2024 року в США діяло приблизно 10 908 танцювальних студій (у яких працювало 67 572 особи), 626 танцювальних програм у вищій освіті, розроблено та прийнято Національну програму «День подяки вчителю танців», її сторінку включено до меню сайту NDEO (<https://www.ndeo.org>). Природно, що в кожній справі є недоліки (Бідюк, 2023; Risner, 2017), зокрема танці викладаються лише в 14-15% шкіл США. Однак важливо виокремити позитивні напрацювання американських колег задля покращення та подальшого розвитку хореографічної освіти в Україні. Такий приклад ми маємо на сьогодні – поліфункціональна діяльність Національної хореографічної спілки України під орудою генерального директора славетного Національного заслуженого академічного ансамблю танцю України імені Павла Вірського, народного артиста України, професора, Героя України Мирослава Вантуха. Завдяки Національній спілці найпершим з-поміж стандартів вищої освіти в країні розроблено та впроваджено Державний стандарт за спеціальністю 024 Хореографія (Горголь, 2024).

Висновки. Отже, в ході аналізу науково-організаційних основ хореографічної освіти в США з'ясовано, що лідером танцювальної освіти в країні є незалежні професійні громадські організації, зокрема The National Dance Education Organization (NDEO), які діють під патронатом National Dance Council of America (NDCA). Організація хореографічної освіти ґрунтується на науково-експериментальному підході, котрий передбачає, що її модернізація, реформування мають бути науково обґрунтовані та експериментально апробовані. Виокремлено принципи організації

хореографічної освіти в США: демократизму; консолідації; пріоритету професіоналізму; партнерства з державними, громадськими, культурними, соціальними, освітніми інституціями, бізнесом; стабільності (Національні стандарти оновлюються та рекомендуються до впровадження один раз у 20 років); варіативності навчальних закладів, форм власності, організаційних форм тощо; елективності освітніх і танцювальних програм, рівнів хореографічної підготовки та ін.; гнучкості переходу з однієї програми на іншу; соціального служіння, що є водночас найважливішим критерієм оцінки діяльності навчального закладу, танцювального колективу, фахівця. Національні стандарти, зокрема «The National Core Arts Standards in Dance» (NCAS), мають дослідницьку та гуманістичну спрямованість.

В Україні впроваджено окремі аспекти організації хореографічної освіти в США, але потребують реалізації науково-експериментальний підхід; принципи демократизму, консолідації, пріоритету професіоналізму через розширення повноважень Національної хореографічної спілки України; стабільності, щоб уникнути динамічних змін нормативно-правової бази та окремих Держаних стандартів у країні; варіативності (включити хореографію в обов'язкові освітні компоненти змісту початкової та базової освіти); гнучкості переходу з однієї освітньої програми на іншу в позашкільних, передвищих і вищих навчальних закладах; соціального служіння, що особливо актуально в умовах війни.

Перспективу подальших досліджень убачаємо у вивченні ролі громадянського суспільства в розвитку хореографічної освіти в США на всіх її рівнях; потребує аналізу, систематизації та узагальнення методика формування танцювальної грамотності особистості та підготовки майбутніх хореографів, які працюватимуть у різних сферах професійної діяльності.

Список використаної літератури

- Бідюк, Д. (2023). Проблеми навчання хореографії в американських школах. *Порівняльна професійна педагогіка*, 13 (1), 53-59. DOI: 10.31891/2308-4081/2023-13(1)-7
- Бідюк, Д. (2024). Розвиток вищої хореографічно-педагогічної освіти в США. *Порівняльна професійна педагогіка*, 14 (2), 100-107. DOI: [https://doi.org/10.31891/2308-4081/2024-14\(2\)-10](https://doi.org/10.31891/2308-4081/2024-14(2)-10)
- Горголь, В. П. (2024). *Формування естетичної культури майбутніх хореографів у професійній підготовці в закладах вищої освіти*. (Дис. канд. пед. наук). МОН України, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України. Київ.

- Павлюк, Т. С. (2018). Вплив американських асоціацій вчителів танців на розвиток конкурсного бального танцю у XX столітті. *Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури*, 40, 187-196.
- Сало, Л. В. (2021). *Професійна підготовка фахівців з хореографії в університетах США*. (Дис. канд. пед. наук). Уманський держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. Умань.
- Bonbright, J. M., & Faber, R. (Eds.). (2002). *Research Priorities for Dance Education: A Report to the Nation*. Bethesda, MD: National Dance Education Organization.
- Bond, K. E. (2010). Graduate dance education in the United States: 1985-2010. *Journal of Dance Education*, 10/4, 122-135. DOI: <https://doi.org/10.1080/15290824.2010.529763>
- Bresler, L. (Ed.). (2007). *International Handbook of Research in Arts Education*. New York: Springer.
- Davis, M. C. (2023). Historical Perspectives on Choreographic Training in the United States: Evolution and Trends. *American Journal of Dance Therapy*, 45 (2), 112-126.
- Educatons.com*. Powered by Keystone. Degree programs in USA. Retrieved from <https://ua.educations.com/bachelors-degree/%D1%82%D0%B0%D0%BD%D1%86%D1%96/usa>
- Griffith, B. R. (1975). *Theoretical foundations of dance in higher education in the United States: 1933–1965*. (PhD diss.). Los-Angeles.
- NDEO. National Dance Education Organization. *Advancing Dance Education for All*. Retrieved from <https://www.ndeo.org>
- O'Brien, D. A. (1966). Theoretical foundations of dance in American higher education: 1885–1932. (PhD diss.). Los-Angeles.
- Risner, D (2017). Critical Social Issues in Dance Education Research. *International Handbook of Research in Arts Education*, 16, 965-984. DOI: https://doi.org/10.1007/978-1-4020-3052-9_66

Vitalii Horhol

SCIENTIFIC AND ORGANIZATIONAL FOUNDATIONS OF CHOREOGRAPHIC EDUCATION IN THE UNITED STATES OF AMERICA

The article analyzes the scientific and organizational foundations of choreographic education in the USA. It is found that the independent professional public organizations, in particular The National Dance Education Organization (NDEO) under the patronage of the National Dance Council of America (NDCA) are the leaders of choreographic education in the country. The analysis states that the organization of choreographic education is based on a scientific and experimental approach, which involves its modernization and reformation under the conditions of convincing scientific substantiation and conducting a proper pedagogical experiment. The author identified the principles of choreographic education organizing in the USA: democracy; consolidation; priority of professionalism; partnership with state, public, cultural, social, educational institutions, and business; stability (National Standards are updated and recommended for implementation once every 20 years); variability (of educational institutions, forms of ownership, organizational forms); electiveness of educational and dance programs, levels of choreographic training, etc.; flexibility of transition from one program to another; social service, which is at the same time the most important criterion for evaluating the activities of an educational institution, dance collective, and individual specialist. The research and humanistic orientation of the National Standards is proven using the example of "The National Core Arts Standards in Dance" (NCAS). The prospects for implementing positive American experience in Ukraine and directions for further research into the problem are outlined.

Keywords: *choreographic education; United States of America; scientific and organizational foundations (approaches and principles); professional public organizations; standards of choreographic education; educational programs; educational institutions.*

References

- Bidiuk, D. (2023). Problemy navchannia khoreohrafii v amerykanskykh shkolakh [Problems of teaching choreography in American schools]. *Porivnialna profesiina pedahohika [Comparative Professional Pedagogy]*, 13 (1), 53-59. DOI: [https://doi.org/10.31891/2308-4081/2023-13\(1\)-7](https://doi.org/10.31891/2308-4081/2023-13(1)-7) [in Ukrainian].
- Bidiuk, D. (2024). Rozvytok vyshchoi khoreorafichno-pedahohichnoi osvity v SShA [The development of higher choreographic and pedagogical education in the USA]. *Porivnialna profesiina pedahohika [Comparative Professional Pedagogy]*, 14 (2), 100-107. DOI: [https://doi.org/10.31891/2308-4081/2024-14\(2\)-10](https://doi.org/10.31891/2308-4081/2024-14(2)-10) [in Ukrainian].
- Bonbright, J. M., & Faber, R. (Eds.). (2002). *Research Priorities for Dance Education: A Report to the Nation*. Bethesda, MD: National Dance Education Organization.
- Bond, K. E. (2010). Graduate dance education in the United States: 1985-2010. *Journal of Dance Education*, 10/4, 122-135. DOI: <https://doi.org/10.1080/15290824.2010.529763>
- Bresler, L. (Ed.). (2007). *International Handbook of Research in Arts Education*. New York: Springer.
- Davis, M. C. (2023). Historical Perspectives on Choreographic Training in the United States: Evolution and Trends. *American Journal of Dance Therapy*, 45 (2), 112-126.
- Educations.com*. Powered by Keystone. Degree programs in USA. Retrieved from <https://ua.educations.com/bachelors-degree/%D1%82%D0%B0%D0%BD%D1%86%D1%96/usa>
- Griffith, B. R. (1975). *Theoretical foundations of dance in higher education in the United States: 1933–1965*. (PhD diss.). Los-Angeles.
- Horhol, V. P. (2024). *Formuvannia estetychnoi kultury maibutnikh khoreohrafiv u profesiinii pidhotovtsi v zakladakh vyshchoi osvity [The formation of the future choreographers' aesthetic culture in the professional training at higher educational institutions]*. (PhD diss.). MON Ukrainy, Instytut pedahohichnoi osvity i osvity doroslykh NAPN Ukrainy. Kyiv [in Ukrainian].
- NDEO. National Dance Education Organization. *Advancing Dance Education for All*. Retrieved from <https://www.ndeo.org>
- O'Brien, D. A. (1966). *Theoretical foundations of dance in American higher education: 1885–1932*. (PhD diss.). Los-Angeles.
- Pavliuk, T. S. (2018). Vplyv amerykanskykh asotsiatsii vchyteliv tantsiv na rozvytok konkursnoho balnoho tantsiu u XX stolitti [The influence of the american associations of dancers of students for the stylization of the competitive balance dance in the 20th century]. *Aktualni problemy istorii, teorii ta praktyky khudozhnoi kultury [Topical problems of History, Theory and Practice of Artistic Culture]*, 40, 187-196 [in Ukrainian].
- Risner, D (2017). Critical Social Issues in Dance Education Research. *International Handbook of Research in Arts Education*, 16, 965-984. DOI: https://doi.org/10.1007/978-1-4020-3052-9_66
- Salo, L. V. (2021). *Profesiina pidhotovka fakhivtsiv z khoreohrafii v universytetakh SShA [Professional training of choreography specialists at the universities of the USA]*. (PhD diss.). MON Ukrainy, Umanskyi derzh. ped. un-t im. Pavla Tychyny. Uman [in Ukrainian].

Одержано 22.09.2025 р. Рекомендовано до друку 31.10.2025 р. Оприлюднено 25.12.2025 р.
